

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 68

Maribor, petek 23. marca 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pod egido „pakta prijateljstva“

NAJVEČJA IRONIJA NAŠEGA STOLETJA.

Včerajšnje vesti poročajo, da sta se naš rimski poslanik g. Rakić in italijanski diktator g. Mussolini sporazumela, da bo jugoslovanska vlada ratificirala nettunsko konvencijo najdalje do 27. julija, ko poteče podaljšani odpovedni rok za obnovo in odpoved italijansko-jugoslovanske pogodbe o prijateljstvu, sklenjene v Rimu 27. jan. 1924. Po ratifikaciji nettunskih konvencij v obliki, kakršne so, bo italijanska vlada zahtevala od naše države, da se »pakt prijateljstva« med nami in Italijo obnovi še za nadaljnjih 5 let, torej do 1. 1933. V političnih krogih prevladuje prepričanje, da niti ratifikacije konvencij niti podaljšanje »pakta prijateljstva« ne bosta naletela na težave. Oboje pa bo izvršeno proti volji in brez sodelovanja Hrvatov in Slovencev.

Pač prijateljstva! Kakor zasmeh zveni to za vsakogar, ki pozna razmere in za čisto dogodke. Predysem: ali je imela Jugoslavija od njega kaj koristi? Niti niti! Pač pa je dal Italiji proste roke za njeno delo na Balkanu in v centralni Evropi. To najbolje dokazujejo njene pogodbe z Madžarsko in Albanijo, pri katerih se Italija ni čisto nič ozirala na »veze iz pakta prijateljstva« z Jugoslavijo. Posledice »pakta prijateljstva« z Italijo pa so za našo državo bile v zadnjih letih vseskozi poniževalne. — Naša zunanja politika napram Italiji je bila hlapčevska.

In kakšne so posledice tega pakta prijateljstva za naše rojake, ki so ostali pod Italijo? Ne bomo tu pisali zgodovine zadnjih let, zgodovine sramotnega raznarodovanja in tlačjenja našega naroda v Italiji. Pogledati nam treba samo na tekoče dogodke:

V Trstu in vsej Julijski krajini vrše fašisti velikanske priprave za prihod velikega fašističnega tajnika Turatija v Trst v nedeljo 25. tm. Njegov prihod je v zvezi z novo besno ofenzivo italijanstva proti našemu elementu v svrhu, da se čim prej zabrišejo sledovi slovanskega rodu v tamošnjih krajih. Fašistični tisk vočjeled ponovnega sklepanja pakta prijateljstva vodi najbesnejšo kampanjo proti naši državi. D'Annunzijev sekretar Coselsci je napisal v organu italijanskih dobrovoljcev članek, v katerem povdarja, da je sporazum med Italijo in Jugoslavijo nemogoč, češ da Italija ne more dati roke »zlikovcem«. Povodom izleta dobrovoljcev v Trst, Pulo, Reko in Zadar — pravi Coselsci — bomo peli na ves glas pesmi minole in bodoče vojne. Dinarske alpe bodo odjeknile od naših klicev in vzdrhte, ker se vedno čakajo, da bo zasajena na njih italijanska zastava. Split bo vzdihal in čakal, da ga osvetimo. Coselsci še citira tudi odlomek iz neke fašistične pesmi, v kateri je reform:

Italija, Italija, tudi na drugi obali Jadrana moraš učvrstiti svojo moč!

Na Dalmacijo — tako končuje Coselsci — bomo gledali kot na odprto rano vedno dotlej, dokler ne bo naša, do česar ni daleč!

Ob priliki prihoda Turatija v Trst se bo vršila glasom poročil italijanskih listov seja vseh pokrajinskih fašističnih tajnikov iz Julijske Krajine, nato pa pojde Turati na inšpekcijsko potovanje po Goriški in Istri. Na konferenci se bodo razpravljala vsa vprašanja, tičejoča se najnovejše akcije fašistične stranke za itali-

zaniziranje teh krajev. Pokrajinski tajnik za tržaško provinco Cobol bo stavil predlog, naj se ob vsej vzhodni meji osnuje cona, v širini 50—100 km, ki se naj kolonizira z Italijani iz notranjosti Italije, v prvi vrsti z vojnimi dobrovoljci, invalidi in ardit. Ta kolonizacija bo izvedena z namenom, da se ob celi meji dobi zavedno italijansko prebivalstvo, da bo za slučaj vojne zasigurana uspešna razvrstitev čet.

Tudi znani list »Giornale d'Italia« se bavi s prihodom Turatija v Trst in povdarja, da bo lahko na lastne oči videl »uspehe« fašizma pri italijaniziranju novih provinc. Tržaški fašizem — pravi — mora krepko asimilirati tujerodne elemente. »Slovani niso več neprijateljsko razpoloženi, ampak so sklenili sodelovati s fašisti. V slovanskih rodbinah se vrši danes italijanska vzgoja, mnogi mladeniči so ponosni na vzgojo, ki so je bili deležni v italijanski vojni službi. — Šole in cerkve niso več nasprotne Italiji, ampak vodijo akcijo za obrambo italijanskega značaja teh krajev. V Trstu se naj utrdi načrt za nadaljevanje te »spasnosne« akcije. Trst mora postati most med vzhodom in zapadom. Zadar center italijanskega prodiranja na Jadran; Reka pa vrata Balkana, ki bodo vezala zapad z Balkanom in madžarskim za- ledjem.«

In končno še citajmo poročilo puljske komisije za italijaniziranje hrvatskih rodbinskih imen v Istri, ki ga je izdala nedavno. Komunkej pravi: »Svoj čas je bila imenovana komisija za proučevanje kroatiziranih rodbinskih imen in povratek teh imen v prvotno italijansko obliko. V tem pogledu je sedaj vse urejeno in upamo, da bo Istra kot prva spremeni- nila imena svojih prebivalcev na prvotne italijanske oblike.«

Vidimo iz vsega tega, kako Italija na vseh koncih in krajih in v najmanjši podrobnosti vrši svoje raznarodovalno de- lo. Iz šole in cerkve je naš jezik pregnan, iz uradov istotako, sedaj ga izrivajo še iz rodbin. Kar je bilo zavednega, se je moralo izseliti, z nezavednim delom bo lahak posel. In vse to v znamenju in pod egido »pakta prijateljstva«, ki ga bodo naši »dalekovidni« diplomati zopet ob- novili. Kolika ironija!

Chamberlain o Društvu narodov

LONDON, 23. marca. Zunanji mi- nister Chamberlain je v razgovoru z novinarji izjavil, da je sicer navdušen pristaša Društva narodov, da pa se mnogo bolj boji njegovih pri- jateljjev kakor nasprotnikov. Trajalo bo še precej časa, predno si bo moglo pridobiti Društvo narodov tako av- toriteto, da bo moglo preprečiti voj- ne konflikte. Doslej je še tako šibko, da niti v vprašanju razorožitve ni moglo doseči nobenih pozitivnih re- zultatov.

Ruski golobi na naših obalah.

Pred kratkim so v Kaštelu Novem pri Splitu ujeli goloba z aluminijastim pr- stanom na nogi in znamenji sovjetske Unije. Sedaj so tudi v Šibeniku ujeli dva goloba, ki sta imela na prstanih napis »Moskva«. Eden od obeh prstanov ima številko 4511. Sumljive golobe so po- slali v Zagreb in obvestili o dogodku tu- di vojaške oblasti. —

Zborovanje konjerejcev v mariborski oblasti

Včeraj popoldne se je vršil v Ma- riboru redni občni zbor konjerejske- ga društva za mariborsko oblast, na katerem so bile vse društvene podru- nice dobro zastopane. Iz izčrpnega poročila predsednika g. Lovro P e t o- v a r j a zaslužio posebno pozornost sledeči podatki o konjereji in o dru- stvu: Začetek društva je bil konjerejski odsek, ki se je osnoval že 30. decem- bra 1918, v samostojno društvo pa spremenil leta 1924. Tako teče dru- stvu že deseto leto koristnega in tudi težkega delovanja. Od sedaj naprej bo to delovanje bazirano na sodelova- nju z oblastno samoupravo, ki se bo gotovo na društvo ozirala v bodoče ravno tako, kakor sedaj v početku. Oblast prevzema sedaj državno žreb- čarno in so se med zastopniki obeh oblasti in konjerejskega društva že vršila tozadevna posvetovanja. Napre- dek društva je zajamčen tudi s pri- stopom medjimurskih konjerejcev, ki so si ustanovili dve močni podružni- ci v Čakovcu in Prelogu. Sedaj je vseh podružnic 13.

Ob splošni konjerejski krizi je ko- njereja še vedno dobra v srezih Ptuj, Murska Sobota, Lendava, Čakovec in Prelog. Dobra, četudi majhna, je tudi v šmarnem srezu. V lenartskem okra- ju je v napredovanju, nazaduje pa v Savinjski dolini. Podpirati je treba kvalitativno konjerejo, ker so kraji, kjer ni več mogoče kupiti dobrega konja.

Ljubljanske razstave se je društvo lani udeležilo z dvema skupinama konj — s toplotno in mrzlokrvno skupino. Za premovalje je moralo društvo sa- mo zbrati večino denarnih sredstev. Javni denar je prihajal pozno in v nezadostni meri. Strokovno glasilo »Konjerejec« izhaja že tri leta. Gmo- tno stanje društva je povoljno.

Ker je potekla triletna obdobja doba, so se izvršile nove volitve in sicer tako, da je bil najprej soglasno in z velikim odobravanjem ponovno izvoljen za predsednika gosp. Lovro P e t o v a r, potem pa ostali odbor, ki je sestavljen tako-le: prvi podpred- sednik g. Fric Zemljich iz Ljutome- ra, drugi podpreds. g. Franc Turn- šek iz Petrovč. Odborniki so pa na- slednji gospodje: S k u h a l a Franc iz Križevcev, mariborski nadživinozdrav- nik P i r n a t Franc, Kočev ar Franc iz Središča, B e n k o Jože iz Mur- ske Sobot, referenta za kmetijstvo in veterinarstvo, upravitelj žrebčarne, B e z j a k Franc iz Moškanjcev, ve- terinar dr. Franc V e b l e, G r a d t Maks iz Šmarja, J a n ž e k o v i č Alojz iz Poljskave, B e d e r n j a k Ivan iz Črenšovcev, S l a v i č Alojz iz Banovcev, Elemer V a j d a iz Ča- kovca in K o s j o s i p iz Preloga. Go- spoda V u n d e r l Ivan in Š e g u l a Josip blagajniška revizorja.

Zelo zanimive so bile slučajnosti. Zastopniki društvenih podružnic so poleg umestnih predlogov iznašli tu- di razne nedostatke. Medjimurski ko- njerejci so se pritožili, da se 9 let ni nihče brigal za nje. Ničesar niso imeli od državnih žrebčarn — ne od one v Zagrebu in ne od one v Ljubljani. Ko je bilo lani sredi leta samo 6 sluča- jev nalezljive konjske bolezni, so pa mejo proti Avstriji zaprli in ostala je

še do danes zaprta. Konji se lahko iz- važajo le kot klavna živina. kupcev pa ni več blizu, ker si lahko po inne- njur konjerejcev izmed klavne živine prav poceni izberejo dobre konje. Konjerejci imajo že milijon škode. Društveni odbor bo vse to temeljito proučil ter poiskal primerna posredo- valna pota. V veliko škodo vseh konje- rejcev je tudi brezobzirno izvajanje dajatve konj po vojnem zakonu. To- zadevno so bili že stavljeni in spreje- ti predlogi v oblastni skupščini in ob prvi priliki se bo vprašalo po uspehih.

Vsi zborovalci so tudi soglasno za- htevali strogo izvajanje policijskega cestnega reda. Odbornik, ki biva niže Maribora, je drastično opisal šofer- sko brezobzirnost. Avtomobili vozijo po cestah kakor brzovlaki, če se tu- di vidijo kmetijski vozovi. Šoferji se smejijo razbitemu vozu in kmetu, ki se valja v jarku. Po nesreči ima šofer vedno priče, voznik je pa sam. Šoferji se navadno izgovarjajo z napačnim izogibanjem voznika. Splošen konj pa vendar skače na vse strani in ne po- zna cestnega predpisa. Ob trčenju je voznik takoj v kakem jarku ali pa ce- lo pod kolesi. Same tablice s predpisi ne kontrolirajo, potrebni so kontrolni organi. V Ameriki, kjer sta tehnika in promet na višku, se vrši strogo nad- zorstvo nad cestnimi predpisi. To vendar ne gre, da se mora po naših vaseh vpiti: »Beži, beži, avto gre!«

Vse debate so se vršile mirno in stvarno, pri vsaki zadevi so zboroval- ci tehtno prevdarili, kaj bi se dalo storiti, — in to je gotovo najboljšo znamenje dobrega društva.

Narodna skupščina

BEOGRAD, 23. marca. Na današ- nji seji se je vršila pred prehodom na dnevni red razprava o nujnem predlogu posl. P e t e j a n a glede podaljšanja stanovanjske zaščite do 1. 1930. Govornik je opozarjal na ve- liko hodo delavskih slojev, ki ne zmo- rejo višje najemnine in bi jih ukini- tev stanovanjske zaščite direktno uničila. Predlaga zato, da naj se sta- novanjska zaščita obdrži vsaj za naj- revneje sloje, odločno pa prepove povišanje najemnine preko zlate pa- ritete.

Minister socialne politike Čeda R a d o v i č je izjavil, da sprejme nu- još, kar je soglasno odobrila potem tudi zbornica.

Sledilo je nadaljevanje razprave o finančnem zakonu. Prvi se je oglašil k besedi poslanec Stjepan R a d i č, ki je v svojem govoru ostro kritiziral politiko vlade ter žigosal razsipava- nje denarja in korupcijo, ki še nikdar ni bila tako v cvetju kot sedaj.

Radić je ob enih popoldne še go- voril.

Veliki viharji ob francoski obali

PARIZ, 23. marca. Ob vsej fran- coski obali divjajo že dva dni tako silni viharji, da je parniški promet skoraj popolnoma ustavljen. Mnogo ladij je bilo prisiljenih, da so se vrni- le v luke, več manjših pa se je poto- pilo.

Mariborski socialni film

POBIRALCI »DRV«. — NA TRGU: KMETICE IN MEŠČANKE. — ŽELEZNIŠKI PREMOK. — DELAVEC IN NJEGOVO KOSILO.

Maribor, 23. marca.

V dobi, ko so vsa kinopodjetja zaprta, ne bo odveč razviti ta in oni film v tiškani besedi. — Naš film sicer ne bo zabaven (na zabavne filme je davek previsok!), pač pa po možnosti poučen in vsakemu socialnomislečemu človeku razumljiv.

Na obronkih desnega brega Drave od brvi do državnega mostu podirajo delavci z vso vmeno drevje in grmovje. Naporen in skrajno nevaren posel. Ko odidejo delavci domov, se spuščajo po ogoljenih rebrih sedaj pustega brega izdelane in upognjene ženice, tupatam kak bledikast, raztrgan otrok in pobirajo preostale, preperele veje in vejice, da preženejo iz vlažnih kolib in ledenomrzlih kletnih bivališč neobičajen mrz, ki je neizprosni regent sedanje dobe. — Ob Pristanu, centru malih ljudi, vodijo staromeške ulice na Glavni trg. —

Zjutraj. Živahno vrvenje vlada med stojnicami. Za človeka, kateremu je trg samo trg, blagovna borza, nima tržišče nobenega pomena. On kvečjemu misli, da ta institucija mora biti in da je od pamtveka. Kdor pa malo globlje pogleda v obraze in lica vseh na trgu vrvečih in je le malo psihologa, sodi malce drugače. Tu so kmetice-prodajalke in meščanke-kupovalke. Ena druge ne pozna. Meščanka, povečini žena privatnega ali državnega uradnika, zbira s skrbipolnimi rokami po skromnem zelišču, da ga postavi opoldne pred svoje druge. Največkrat nima pojma, da je kmetica-prodajalka morda z isto vmeno ter s taisto ljubeznijo gojila svoje sočivje, kakor ona, ki ga kupuje. — Tu zija velika vrzel med mestnim in kmečkim človekom. Postojmo pri stojnici, kjer je deželanka razporedila male kupčke regrata, prve pomladanske salate, ki se pojavlja na njivah in travnikih. — Na prvi pogled smatra meščanin sočivje za malovredno travo in se čudi, da stane precej skromen kupček te salate dinar, ne pomisli pa, da je nabran na zamrzlih tleh in da se je morala uboga kmetica oz. deželanka za en skrbno osnažen kupček regrata pripogniti najmanj 80krat in iti potem dve do tri ure peš v mesto na trg! Opustimo zastarele predsodke med mestom in deželo. — Seveda ima skrbna meščanska gospodinja pred očmi svoj čudovito skromni proračun za gospodinjstvo, in zato izbira in izbere najcenejše in najboljše. Resnici na ljubo pa se mora priznati, da imajo naše maribor-

ske gospodinjke že svoje stalne dobaviteljce in so čisto nesrečne, če je ne vidi dočim se takozvanih bramevk, ki žive od prekupčevanja, branijo kakor vrag blagoslovljene vode. Za socialno mislečega človeka je upravičeno gledati, kako hodijo med stojnicami naše meščanske gospodinjke: žene malega in srednjega uradnika, obračajoč svoje oči po razstavljenem blagu, tipajoč z belimi prsti to in ono, da kupijo — najcenejše, kar pripravijo potem doma z ono skrbjo in ljubeznijo, ki je povsem druga, kakor ona, skozi tiščetletja v pesnih opevana ljubezen.

Tretja slika našega filma: Delavec pri kosilu. Opoldne. V tvornicah vseh strok so žapele sirene. Njih odmev je kakor zategnjen vzdih trpečih sužnjev, vpreženih v galejo. — Žene z zakrpanimi košarami hite na dogovorjeno mesto in nosijo možem borno kosilo. — Drugi, ki niso predaleč od »svojih« tvornic, gredo »domov«... Kam? V podstrešja, v kleti... In samci? Poznam delavca, ki dela celi dan »kakor konj«, v odmorih in ponoči čita knjige in se uči vloge za — gledališče. Njegov obed obstoji v kosu kruha, a za začimbo voja košček na ognju ocvrte kože od slanice...

Imeli smo priliko poročati o tatvinalnem premogu na železnici ter čitati o tozadevnih strogih odredbah železniškega ministrstva ravno zadnje dni. Nikakor ni naš namen, zagovarjati tatvino, ki je sama na sebi in v vsaki obliki absurden delikt, vendar je treba k temu socialnemu pojavu povedati par besed. Kakor zmrznjeni reveži v prvi sliki našega filma, tako hodijo v industrijskih predmestjih, koder teče železniški tir, ubogi kronski penzionisti, sključene ženske, bledikasta dekleta in krčljava deca, ter ob tiru pobirajo odpadke onega premoga, ki pada iz lokomotiv, zato, da si ogrejejo v svojih čumnatah premrzle ude. Pri tem socialno upravičljivem poslu, ki se nikakor ne more tretirati kot tatvina, pa so kljub malenkostnemu uspehu izpostavljeni ti bedni stvorci celo življenjski nevarnosti. — Tako je življenje v svojem dnu, v svojih globinah! Marsikdo ga ne pozna, ta in oni pa gre mimo opisanih pojavov hladnokrvno, kakor da se ga ne tiče beda sočloveka. Princip človečnosti, ki ožarja idejo pravega demokratizma z gloriozno socialno pravičnostjo in enakopravnostjo — bodi slehernemu Slovencu temeljno življenjsko načelo.

Mariborski in dnevni drobiš

Mariborske obrtniške zadeve

Za doktorja prava

Da se družabnost med mariborskim obrtništvom čim najboljše razvije in obrtništvo dovede v stike z ostalimi krogi mestnega prebivalstva, je slovensko obrtno društvo sklenilo prirejati družabne večere. Ustanovil se je v to svrhu poseben komitej obrtniških dam, ki priredi prvi tak večer v obliki čajanke v soboto dne 24. t. m. v »beli sobi« Unionske pivovarne. To misel iskreno pozdravlja ne le obrtništvo, marveč nedvomno tudi vse ostalo mariborsko občinstvo in se pričakuje temu primerna udeležba. Večer je seveda prost vsake vstopnine, za primerno zabavo so pa gospe in gospodične še potrebno ukrenile in bo vsak udeleženec počaščen z dobro zakusko. Kdor je prijatelj obrtništva, bo rad prišel v njegove kroge in se prepričal, da obrtništvo ne razume samo ročno delo, ampak da je zrelo tudi za najdostojnejše družabno življenje. Začetek zabave je, kakor se nam poroča, ob 7. uri zvečer.

V nedeljo 18. t. m. se je vršila v deški osnovni šoli V. okraja anketa glede razširjenja okoliša mestne obrtne nadaljevalne šole na sosedne občine, odnosno ustanovitve posebne obrtne nadaljevalne šole za občine Pobrežje. Studenci in Tezno, kjer je zaposlenih nad 150 obrtniških in trgovskih vajencev brez prilike za šolsko izobrazbo. Anketo je sklical g. veliki župan, vodil pa jo je obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik. Interesirane korporacije so bile prav dobro zastopane, predvsem vse prizadete občine in obrtne zadruge vstevši okoliški trgovski gremij. Iz referata g. Založnika je razvidno, da bi ustanovitev nove šole oziroma razširjenje obstoječega šolskega okoliša obremenilo tukajšnje nadaljevalno šolstvo za nadaljnjih 38.200 Din. Ker je zasigurano delno kritje po oblastnem odboru, okrajnem zastopu, trgovsko obrtniški zbornici in bi se precejšen znesek kril tudi iz šolnine, je anketa po podanih izjavah udeleženi korporaciji pokazala, da bi navedene povečane potrebe na vsak način našle v polnem obsegu kritje in je treba le sporazumno s šolskim odborom mestne obrtne nadaljevalne šole priti do definitivnega zaključka, ali se naj sedanji okoliš razširi ali pa ustanovi posebna šola. Pri tem se je povdarjalo, da bi raztegnitev obstoječega okoliša bila ugodnejša zaradi enotnega vodstva in pa zaradi tega, ker je obstoječa šola vsaj deloma že preskrbljena z najpotrebnejšimi učnimi pripomočki, ki bi si jih nova šola mogla nabaviti. Razredi za vajence okoliških občin bi se v tem primeru morali vsekaror namestiti v magdalenskem predmestju, da bo tudi oddaljenim vajencem pot v šolo prikrajšana, in bo pripravljalni odbor moral tedaj poleg drugega poiskati tudi primerne prostore za nadaljnjih 5 razredov. V pripravljajni odbor so se izvolili: župan občine Studenci g. Kaloh kot predsednik, župana občine Pobrežje in Tezno, zastopnik šolskega odbora mestne obrtne nadaljevalne šole in 2 zastopnika obrtništva in skupna obrtna zadruga na Teznu. Tako je vendar enkrat upati, da bodo tudi nešteti vajenci iz obmestnih občin, kjer je industrija zelo razvita, že s pričetkom prihodnjega šolskega leta deležni obrtno nadaljevalnega pouka.

Ljubljanska vohunska afera.

Ni res, da je Egidij Perič, trgovec v Ljubljani, špijon italijanskega konzulata v Ljubljani in izdajalec svojih lastnih bratov. Kazenska preiskava, ki je bila tozadevno uvedena proti njemu na pisanje »Orjuna«, je popolnoma ustavljena. —

Najetje posojila za avto-podjetje v Mariboru.

Mestni občinski svet mariborski je v svoji seji dne 15. marca soglasno sklenil, da najame za avtopodjetje posojilo v znesku 1.500.000 Din proti 10letni amortizaciji. V smislu obč. reda za mesto Maribor se sklicuje na dan 10. aprila od 8. do 12. ure v mestni posvetovalnici skupščina volilcev, da glasujejo, ali se naj gornji sklep predloži v odobrenje oblastnemu odboru mariborske oblasti. Večina glasov vseh upravičenih volilcev je odločilna. —

bo promoviran jutri opoldne na ljubljanski univerzi v mariborski javnosti dobro znani društveni zlasti športni delavec g. Odon Planinšek, ki se je ves čas svojih študij udejstvoval tudi v akademskem društvenem življenju in bil med drugim večkrat predsednik JAD »Triglava« v Ljubljani. Naše iskrene čestitke! —

Ukinitev zdravstvenih inspektoratov.

Ministrstvo narodnega zdravstva je odredilo, da se samostojni inspektorati narodnega zdravstva v Ljubljani, Zagrebu in Novem Sadu s 1. aprilom ukinajo in dodelje njihovi posli velikim županstvom. —

Novosti v Ljudski knjižnici.

Ta mesec so se zopet bogato izpopolnili vsi oddelki knjižnice, posebno pa slovenski, nemški in srbohrvaški. Ob desetletnici naše države še prav posebno opozarjamo na literaturo, ki se tiče našega osvobođenja. Posej knjižnice sicer stalno narašča, toda vendar se naše knjižnice niti zdaleka ne dajo primerjati z onimi v Nemčiji ali celo v Rusiji; statistika pravi, da menja vsaka knjiga v Nemčiji letno vsaj 5krat toliko čitalcev kot pri nas. Posebno nam je nerazumljivo — pri tolikem številu srednješolske mladine — razmeroma slab obisk srbohrvaškega oddelka. Vidi se, da je padel pouk srbohrvaščine, ki naj bi tvoril most k našemu pravemu ujedinjenju, na nivo okostenelega šolskega predmeta. —

Odprava vizov med Avstrijo in Češkoslovaško.

S 5. aprilom bodo v svrhu olajšanja potniškega prometa med Avstrijo in Češkoslovaško potni vizumi odpravljeni. Ta rok je bil izbran zato, da nastopijo olajšave že za velikonočne praznike. Pogodbo morata sicer še odobriti obe vladi, v kar pa seveda ni dvomiti. —

Dvodnevni kletarski tečaj.

se bo vršil na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru 30. in 31. marca. Začetek vsak dan ob 9. zjutraj. Tečaja se lahko udeležijo zanimanci obojega spola. Prijava z dopisnico zadostuje, ali pa tudi samo osebna prijava prvega dne ob 9. uri. Siromašni udeleženci dobe denarne podpore za stroške potovanja, prenočevanja in prehrane v Mariboru. Siromašnost pa morajo dokazati s spričevalom ubožnosti pristojne občine, katero naj prinese s seboj. —

Če se otroci spopadejo.

Devetletnega Milana, sina železniškega uslužbenca Regorška na slovenjebistriški železniški postaji je neka deklica sunila tako nesrečno, da je padel ter si zlomil levo nogo. Dečka so pripeljali v mariborsko bolnico. —

Nesreča v gozdu.

Na Smolniku se je v gozdu ponesrečil 59letni dninar Štefan Javornik. Na mokrih tleh je padel ter si zlomil desno nogo. Zdravi se v bolnici.

Vitihotapljen saharin.

Danes ob enih zjutraj so se na vogalu Aleksandrove in Prešernove ulice srečali dva policijska stražnika in dva mlajša moža, ki sta ob srečanju pokazala vse znake slabe vesti. Najprej sta se zdrznila potem sta jo pa z dolgimi koraki ubrala preko Aleksandrove proti Kopališni ulici, policista pa za njima. Nagla hoja se je kmalu spremenila v tek, med katerim sta se bežeča večkrat ozrla po zasledovalcih. Eden je nosil zavoj in ko sta pritekla do temnega uličnega križišča, ga je vrgel na tla ter s tovarišem v enem skoku izginil za vogalom. V zavoju sta bila 2 kg saharina. —

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru

ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 25. t. m. ob 9. dopoldne v mali dvorani v I. nadstropju mariborskega Narodnega doma. Dnevni red je razviden iz objav v zadrugi trgovini. Člani se vabijo k polnoštevilni udeležbi. — 626

Od najlepših, najlepše desine-blogo za moške in damske spomladanske obleke in plašč: ima letos v zalogi tvrdka L. Ornik, Koroška 9. Kljub prvovrstnim kvaliteta, najnižje cene. VI.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 23. marca. Zaprto.

Sobota, 24. marca ob 20. uri »Orlov«, ab. C. Kuponi.

Nedelja, 25. marca ob 15. uri »Dobri voljak Švejk«. Kuponi. — Ob 20. uri Urh grof celjski. Prvič.

Opera »Urh, grof celjski« se vprizori po večletnem prestanku zopet v nedeljo, 23. marca zvečer v marib. gledališču. Veljajo tudi bloki, dasi je bila pomotoma predstava najavljena za »Izven«.

Ocenografski institut na Jadranu

Češkoslovaška in nemška soudeležba.

Že pred leti je bilo v naših znanstvenih krogih govora o tem, da bi se na našem Primorju ustanovil oceanografsko-biološki zavod, čegar naloga bi bila raziskovanje flore in faune Jadrana, ki bi nas pa tudi častno reprezentiral v kulturnem svetu. Institut bi obenem raziskoval življenje morja, da se nam ne bi trebalo več obračati v tem pogledu na znani italijanski institut v Napulju. Z vprašanjem so se bavile naše najvišje znanstvene ustanove, ter prišle do zaključka, da se naj naš oceanografski institut dvigne na rtiu Marjana pri Splitu. Potrebni zneski za pričetek del za zgradbo poslopja so že v državnem proračunu. splitska občina pa se je zavezala, da bo do tja uredila lepo vozno cesto, vpeljala elektriko, vodo in plin.

Ko se je začelo z deli, so češkoslovaški

znanstveni krogi izrekli željo, naj bi se v okvirju zavoda dal oddelek tudi Čehoslovakom. Sami hočejo zgraditi poslopja za dijaške internate. Ker so naše znanstvene institucije, ki vodijo akcijo, Čehom izjavile, da lahko zgradijo svoje internate in tudi del zavoda ter da jim bo naša država tudi dovolila pouk v zavodu in znanstveno delo, da pa mora celotni zavod postati naša last, so bila pogajanja s Čehi začasno prekinjena. Javili so se pa tudi znanstveniki iz Nemčije s predlogom, naj bi se jim dalo mesta v našem oceanografsko-biološkem institutu na Jadranu. Nemci so imeli do sedaj svoj oddelek v italijanskem zavodu v Napulju in so vložili mnoge milijone v zavod. Radi političnih trzavic med Nemčijo in Italijo v zadevi južne Tirolske pa je za Nemce obstanek v Napulju otežkočen. Zato so predlagali naši vladi, da jim dovoli sodelovanje pri zgradnji našega zavoda, v katero hočejo vložiti velike svote, samo da bi se zgradilo nekaj res velikega. Naša vlada je sklenila trošiti za zavod 7 do 8 milijonov, Nemci so pa predložili, naj se zgradi zavod za 30 milijonov ter hočejo oni kriti razliko. Tudi bi prenesli iz Napulja vse svoje tamošnje naprave v naš zavod, med temi tudi luksuzni parnik od 200 ton, ki služi za raziskovanje na morju, ter nekoliko motornih čolnov. Vse te stvari bi prepustili tudi našim znanstvenikom v svrhe raziskovanja.

Naši znanstveni krogi se bavijo sedaj s temi predlogi in je celo upanje, da se v zvezi s tem obnovijo tudi pogajanja s Čehoslovaki. Upajmo, da bodo vsa ta pogajanja uspešno končala ter da bomo imeli na Jadranu v kratkem oceanografski zavod svetovnega pomena.

Anekdote o avtorju Sveika

Pokojni praški pisatelj Jaroslav Hašek, ki je ustvaril v pripovednem in gledališkem svetu Evrope sedaj tako popularnega Sveika, je imel mnogo sličnosti s svojim junakom — dobrim vojakom. V Pragi kroži vse polno Haškovih anekdot. Pisatelj in bohem Hašek je bil humorist najorginalnejše vrste.

Včasih se je postavil ob bregu Moldave ter zagledal v valove. Psihologija mase je kaj hitro učinkovala: v četrto ure se je nabralo okrog njega vse polno ljudi, ki so hoteli videti bogzna kako zanimivost v valovih. Nekaj časa so šepetali med seboj ter ugibali, na kaj mož pravzaprav čaka in gleda, na zadnje ga pa eden le naravnost vpraša. Tedaj se Hašek žalostno obrne ter spregovori z ganljivim glasom: »Vidite, tu na tem mestu je utonila mola dobra stara mama. Tako dobra stara ženica... Sedaj pa čakam, da pride mogoče njena denarnica na površje«.

Pisatelj Gustav R. Opocensky pripoveduje: »Nekega poznega večera je prišel Hašek že precej v rožcah v staro bohemsko gostilno Bendlovka. Vse mize so zasedene. Hašek se vsede pri vhodu k mali mizici, kjer je pa sedel že neki starejši krmežljavi filister. Nekaj časa je tiho sedel in pil, naenkrat je pa z roko udaril po mizi ter zavpil nad možičkom: »Sto hudičev, nekaj grdega bi rad povedal o cesarju, pa moraš ravno ti sedeti tu pri mizi!« — Tujec vljudo prikima, roko pa nastavi na uho, kakor delajo to napoli gluhi.

»Seveda, gluhega se delaš, kaj misliš, da ne vem, da si ušiv konfident?«

»Kako? Kaj pravijo gospod?« vprašuje možicelj ter se nagne proti Hašku.

»Pravim, da si falot! Špicelj, konfident!«

Možicelj kima, se smehlja v zadregi ter pravi: »Res ne vem, kaj mislite. Pa tudi slabo slišim. Res, slabo slišim«.

»Bedak, kaj misliš, da te ne poznam? Ali misliš, da sem tako neuumen? O cesarju bi rad nekaj slabega povedal«, vpije Hašek, da doni po gostilni.

Filister se malo zdrzne, potem se pa zopet nasmehne in kima.

»Ne boš se zatajil, dobro vem, da si špijon. V Bodenbachu sem te videl, da si špijoniral po vagonih.«

»Gospod, nikdar še nisem bil v Bodenbachu!«

»Jezik za zobe! Špijonska mrcina, k mizi se vsede, da človek ne more govoriti, kar mu je na srcu. Tako se izgubi, da lahko svojim tovarišem nekaj povem o cesarju!«

Možicelj sliši seveda vse napol ter je vedno v večjem strahu in zadregi. Samo svoj stol odmika, vstati pa očitvidno ne misli. Tedaj pa začne Hašek vpiti: »Gusti, Gusti!«

»Ali misliš mene?« je vprašal pisatelj Opocensky.

»Vseeno koga! Tega špijona je treba vreči ven!« je odvrnil Hašek.

Želja se mu je izpolnila in trde pesti pivcev so brez vsakega pomisleka vrgle tujega možaka na cesto.

Par dni po tem dogodku — pravi Opocensky — Haška ni bilo na spregled. Mislili smo, da je zopet zaprt radi izgreda s tujim človekom, najbrž res konfidentom. Tretja noč nas pa slušajno zanese v pozni uri v neko predmestno gostilno in evo — koga najdemo tam: Kot edina gosta sedita pri mizi Hašek in ponesrečeni »špicelj« iz »Bendlovke«. Hašek si poje, možiček pa spi z glavo na mizi.

»Povej, Hašek, kako je bilo?«

»Kako naj bo, zunaj se je izkazalo, da ni konfident. Za spravo sva šla pit in sedaj pijeva že tretji dan.«

Kadar je bil pri denarju, je rad pomagal revnim dijakom, a nikdar tako, da bi pomoč izgledala, kakor miloščina. Nekoč vidi v kavarni, kako neki tuj študent na skrivaj pod mizo prešteva svoje belice v veliki skrbi, če jih bo dovolj za naročeno kavo. Hašek vstane ter zavpije nad prestrašenim mladeničem: »Bedak, kaj me gledaš ves čas? Enkrat si mi posodil 50 kron, sedaj pa misliš, osel, kakoršen si, da se ti hočem skriti ali pa zbežati! To mi še na misel ne pride! Tu imaš piškavi petdesetak, prismođa nerodna!« — Bankovec mu vrže na mizo ter odide na videz ves razburjen iz kavarne.

Almanah o državnih upravah

POSLOVNE DNEVNICE V RAZNIH DRŽAVAH. — RUSKA DRŽAVNA UPRAVA.

Almanah Gotha, ki je prinašal nekdanja imena in rodbinske podatke vseh plemičev, se po vojni temeljito preureja. Nedavno je izšel 165. letnik ter podal s staro natančnostjo in vestnostjo pregled vseh držav in njenih uprav. Podatki so v vsakem oziru točni in pregledni z obilnim statističnim materijalom.

V novem Gotha-almanahu najdemo celo dnevnic in plače vseh parlamentov. V Angliji dobivajo poslanci 400 funtov na leto, v Franciji 45.000 frankov, na Danskem 4000 do 6092 kron, na Norveškem 7000 kron, na Nizozemskem pa dobijo člani druge zbornice letno 5000 goldinarjev, člani prve zbornice pa za vsako sejo dnevnic od 20 goldinarjev. Letno plačo imajo nadalje tudi člani japonskega parlamenta in sicer 3000 jen. Člani italijanske zbornice pa 15.000 lir. V Belgiji dobi poslanec 12.000, senator pa 4000 frankov letne odškodnine. V Nemčiji imajo člani državnega zbora mesečno 619 mark, v Avstriji pa 612 šilingov. V Grčiji dobivajo poslanci mesečno 7000 drahem, v Češkoslovaški 5000 kron, v Rusiji 225 rubljev, v Turčiji 300 turških funtov, v Madžarski pa 800 pengő. Dnevnic so v Jugoslaviji in sicer 300 dinarjev, v Bolgariji 400 levov, v Švici 30 frankov, na Švedskem pa 32 kron.

Zanimivi so tudi podatki o rusko-sovjetski državni upravi. Najvišji je zvezni izvršilni odbor (Centralni izvršilni komitet - CIK), ki ima dvojne zbornice: Zvezni svet (sojuzni sovjet) s 450 člani ki so od zveznih držav izvoljeni na dobo enega leta in nacionalni svet, ki se voli vsako dru-

go leto na zveznih kongresih. CIK izbere iz svoje srede glavni ali predsedniški odbor, ki šteje 27 članov. Izvršilni organ tega odbora je svet zveznih ljudskih komisarijev (SNK). Pet ljudskih komisariatov in sicer zunanje, notranje, vojni, trgovinski, prometni in poštni je za celokupno unijo, komisarijati dela, financ, narodnega gospodarstva, industrije in poljedelstva ter statistične uprave so pa za celokupno unijo in posebej še za njene posamezne dele.

Posebno poglavje je posvečeno Društvu narodov. Naloga Društva narodov je utrjevanje svetovnega miru potom znižanja oborožitve po načrtih in potom preprečevanja bodočih vojn z varstvom posameznih držav-članic Društva narodov in razsodišča, kateremu morajo vse članice javiti svoje sporne zadeve v teku 6. mesecev.

V almanahu izgleda najbolj čudno Italija, ker zavzema Mussolini naslednje časti in mesta: Ministrski predsednik, minister zunanje in notranje politike, minister vojne, mornarice, zrakoplovstva in korporacij.

V 12 dneh okrog sveta.

V Leipzigu je te dni predaval pilot dr. Fokker kapitan zračne ladje »Z. R. III.«, sedaj »Los Angeles«, ki je prvi preletel Atlantski ocean. Po njegovem mnenju bo že nova zračna ladja »L. Z. 127« tvorila redni prekomorski zračni promet, ker so zračne ladje rentabilnejše od letal in ker bodo s svojimi novimi motorji lahko leteli 20.000 km okrog sveta v vsaki 24 urah, 20.000 km okrog globusa bo dalo preleteti v 12 urah.

Sport

Damski sport ISSK Maribora

Nekaj zanimive statistike iz hazene našega prvaka.

(Članek, ki je bil spisan za preteklo soboto, je radi tehničnih ovir objavljen šele danes.)

ISSK Maribor je bil prvi klub v Jugoslaviji, ki je vpeljal leta 1920. hazenski sport. Zasluge za ta korak ima znani športnik gospod Radovan Sepec, ki je po povratku iz Prage organiziral po vzoru šestih družin hazeno tudi v Mariboru.

Kakor vsak sport tako je imela tudi hazena spočetka težko stališče. Ker je bila Mariborova družina edina v Sloveniji, je morala radi pomanjkanja nasprotnika prekiniti svojo delovanje. Po daljšem odmoru leta 1925., ko se je ta lepi damski sport vdomačil tudi v drugih mestih Jugoslavije, je ISSK Maribor obnovil hazensko sekcijo pod vzornim vodstvom gospe Ravnikove in pod tehničnim vodstvom marljivih gg. Voglarja in Vekoslava Cizela. Imenovani so dvignili ta sport do take zavidanja vredne višine, da je družina ISSK Maribora lahko uspešno tekmovala z najboljšimi družinami v tu-in inozemstvu.

Evo rezultatov pretekle sezone, ki so za Mariborovo družino nad vse častni ter jamčijo tudi za tekočo sezono za najboljše uspehe. Da se je družina borila v sezoni I. 1927. za prvenstvo Slovenije pod najneugodnejšimi okolščinami, je javnosti itak dobro znano.

Prva družina ISSK Maribora je odigrala I. 1927. 17 tekem, in sicer 7 prvenstvenih ter 10 prijateljskih. Razmerje golov je 156:115 za Maribor.

Rezultati:

- 25. III. »Maribor«:Ilirija 6:10 prijateljska v Ljubljani,
- 21. IV. »Maribor«:Ptuj 8:0 prijateljska v Ptuj,
- 23. IV. »Maribor«:Concordija 10:8 prijateljska v Zagrebu,
- 24. IV. »Maribor«:ASK 8:13 prijateljska v Zagrebu,
- 1. V. »Maribor«:Mura 9:6 prvenstvena v Mariboru,
- 26. V. »Maribor«:Primorje 14:7 prvenstvena v Ljubljani,
- 29. V. »Maribor«:Atena 38:1 prvenstvena v Mariboru,
- 5. VI. »Maribor«:Mura 12:14 prijateljska v Murski Soboti,
- 12. VI. »Maribor«:Ilirija 3:8 prvenstvena v Mariboru,
- 16. VI. »Maribor«:Mura 11:16 prijateljska v Čakovcu,
- 29. VIII. »Maribor«:Mura 10:7 prijateljska v Mariboru,
- 12. IX. »Maribor«:Concordija 6:5 prijateljska v Mariboru,
- 18. IX. »Maribor«:Ilirija 2:7 prvenstvena v Ljubljani,
- 9. X. »Maribor«:Concordija 6:13 prijateljska v Zagrebu,
- »Maribor«:Primorje 6:0 prvenstvena par forfait,
- »Maribor«:Atena 6:0 prvenstvena par forfait.

BLIŽNJI SPORED V NOGOMETU.

Še za dve nedelji imamo prvenstvenih tekmoval v mariborskem okrožju. Dne 25. tm. se odigra tekma »Maribor«—Svoboda in Železničar—Ptuj v Mariboru. Dne 1. aprila pa ISSK Maribor—Rapid in Svoboda—Ptuj v Ptuj.

Katere tekme bomo imeli priliko videti z velikonočno praznika dne 8. in 9. aprila, še ni končno javno določeno.

Dne 15. aprila: tekma za pokal LNP med zmagovalcem mariborskega in celiskega okrožja.

Dne 22. aprila: Prijateljska tekma ISSK Maribor—SK Ilirija. Nastop ljubljanske Ilirije znači v Mariboru dosledno sportno senzacijo.

Dne 6. majnika: Medmestna tekma Gradec—Maribor. Ta igra bo predvidoma višek sezone. Gradčani predstavljajo najboljšo amatersko klaso Avstrije in so se že borili z najboljšim uspehom proti Budimpešti. Zagrebu in celo Dunaju.

Za letošnjo pomlad se nam obeta torej prav zanimiv nogomet in upamo tudi lep sport.

Verificirani

so bili na seji posl. odbora LNP dne 21. tm. s pravico nastopa dne 30. tm. za SK Ptuj: Ignac Horvath, Vili Stanitz, Konrad Fürpass, in za ISSK Maribor Andrej Jug. — SK Mura je bila izločena iz prvenstvenega tekmovanja za I. 1927-28.

Sodniška nogometna skcija.

Nedeljsko prvenstveno tekmo »Maribor«—Svoboda bo sodil g. Fischer, Železničar—Ptuj v Mariboru g. Nemeč, rezervno prvenstveno »Maribor«—Svoboda g. Bizjak in junijsko »Maribor«—Železničar g. Vesnaver.

SK Železničar — nogometna sekcija.

Postava za prvenstveno tekmo proti Ptuj je sledeča: Štrukelj, Vavda, Štauber, Ronjak, Frangeš, Vogrinec, Hardinka, Jurko, Škraber, Kopčić, Petan. Rez.: Fašing. Začetek tekme ob 16. Rediteljsko službo bodo vršili: Jakovljevič, Lukas in Polak. Dopoldne ob 9. odigra naraščaj prijateljsko tekmo z naraščajem »Maribora«. — Načelnik.

V madžarskem prvenstvu

vodi trenutno Ferencvaroš z 29 točkami po 16 tekmah. Temu slede: 2. Ujpest 25, 16; 3. Sabaria 23, 15; 4. Hungaria 22, 15; 5. Tretji okraj 16, 16; 6. Nemzeti 14, 16; 7. Atila 13, 16; 8. Kispest 11, 16; 9. Bastya 11, 16; 10. Trintideseti 11, 16; 11. Vasas 10, 16; 12. Bočkay 7, 16.

Zidenice ne smejo na Švedsko?

Stockholmski »Dagens Nybeter« poroča, da je nogometna zveza ČSR prepovedala znanim hrnskimi amaterjem napraviti turnejo na Švedsko, češ da obstoja nevarnost, da bi imenovani amaterji pokvarili dobre vtise, ki so ga zapustili na Švedskem češki profesionalci.

Mesarsko maščevanje

Vrnivši se z vojaških pohodov po indijskih džunglah, piše neki angleški častnik v londonskih listih o neverjetni okrutnosti azijskih prebivalcev v medsebojnih borbah. Izmed mnogih slučajev navajamo v naslednjem le enega:

Častnik je korakal s svojo četo ob reki Nam Oban. Vsa pokrajina je znana kot izredno nevarna radi velike množine divjih zverj in zlasti tigrov. Sredi noči prebudi vojake, speče v šotorih, strahovito rjovenje tigrov. Četa se dvigne in z nabasanimi puškami počasi približa goličavi, s katere se jim je nudila grozna slika: Tla cele goličave so bila oškropljena s krvjo, tu in tam so ležali poedini deli človeških teles, ki jih ni manjkalo niti nataknenih po drevu. Kakih 50 tigrov je krvoločno lizalo po tleh in se mastilo s človeškim mesom. Ne daleč od tega nečloveškega prostora, a vendar v taki razdalji, da tigri niso zavohali niti opazili vojakov, so našli na velikem drevesu — dva človeka, ki sta bila sicer pri življenju, — a docela razmesarjena. Enega so spravili Angleži k zavesti in jim je pripovedoval naslednje gorostasnosti:

Nesrečnež sam je bil poglavar nekega plemena in se je imenoval Omk Keo, njegova sotrpinka pa mu je bila svakinja. Omk Keo in njegov brat sta se sprla radi poglavarstva časti. Temu se je pridružila še neizogibna ljubosumnost. Omkov brat je namreč mislil, da ga ena njegovih žen vara z Omkom. Ko je zvedela žena, da jo hoče mož radi te svoje domišljije skrivoma spraviti s sveta, se je preselila res k svaku. To je bil povod, da je prišlo med pristaši obeh reflektantov za poglavarstvo prestol do prave pravcate vojne. Omk Keo je podlegel in postal z nesrečno ženo in mnogimi pristaši bratov ujetnik. Vse te sužnje je dal zmagovalcem prepeljati na omenjeno goličavo, ki je znano shajališče tigrov, jim posekal ude in razmetel po tleh. reveže pa privezal na drevesa. V noči je imela zverjad seveda najboljšo pojedino... Omk Keo in svakinja, ki je prišla tudi kasneje k zavesti, sta ostala tako le po naključju pri življenju.

Hans Dominik:

Oblast treh

Kako srečno bi bilo njegovo življenje brez te iznajdbe. Sedaj bi bil tudi v Trentonu že lahko poročen z Jano in bi mogel tam mirno in brez skrbi živeti ob njeni strani. Res, da le kot navaden človek med tisoči drugimi, kot navaden inženir, majhno kolesce v velikanskem obratu.

Častihlepu bi se bil moral odreči. Toda za to ceno bi bil dosegel svojo skromno srečo. Življenje ob Janini strani. Nikdo bi se tam ne upal, nikdo bi ga tam ne bil tako hitro po združitvi z Jano iztrgal zopet iz bližine ljubljene žene. Koliko trpljenja bi mu bilo ostalo prihranjenega. Aretacija in obsodba. Težki, strašni dnevi v Sing-Singu.

Dvignil je glavo in njegov pogled se je srečal s pogledom Atme. Podoba je bila, da je Indijec čital vsako misel za Silvestrovim čelom. Zmajal je z glavo in Silvester je zapopadel smisel.

Ničesar bi mu ne bilo ostalo prihranjenega! Tudi če ne bi bil nikdar mislil na svojo veliko, nevarno iznajdbo, bi ga sovražne sile iztrgale iz njegovega tihega, srečnega žitja. Potem je pač bila usoda, kateri nihče ne uide.

Zopet so oživeli v njem nauki iz Pan-kong-Tzo:

Vsi smo priklenjeni na kolo življenja in hote ali ne hote moramo slediti njegovim obratom. Samo za malenkost moremo v vsakem tisočeri življenja, h katerim smo obsojeni, izpremeniti naš položaj na tem kolesu.

Sanjavo-zabrisane so se podile misli po njegovih možganih. Kot v sanjah je slišal glas Erika Truworja:

»Rabim te, Atma. Kadar bom uporabil oblast... boš šel ti kot moj... kot naš odposlanec k ljudem in jim sporočil mojo voljo.«

Indijec je prikimal.

»Sel bom, ko pride čas. Tzong-kapa pravi: Pojdi k ljudem in sporoči jim novo ureditev življenja...«

Zamolklo hreščanje je prekinilo razgovor. Vse naokoli se je streslo in zamajalo. Kot da bi težke ledene gore v viharju treskale druga ob drugo. Tla, na katerih so se nahajali, so se majala.

»Žarilo...!«

Atma je izpregovoril, še predno sta Erik Truwor ali Silvester našla besedo.

»Kje stoji veliko žarilo?«

»V spodnjem prostoru.«

»Gori z njim! Od zdolaj prihaja voda.«

Indijec je že hitel po stopnicah navzdol. Erik Truwor in Silvester sta mu sledila. Široke v led vsekane stopnice so vodile v spodnje prostore, kjer so se nahajale delavnice in laboratorij. Običajno lahka in udobna pot. Sedaj pa so morali sto-

pati skrajno previdno. Vsa gora se je nagnila za kakih trideset stopinj in v tem poševnem položaju je bila pot po gladkih stopnicah skrajno težavna.

Dalje prihodnjič.

Radio-postaja v zverinjaku

Na Dunaju hočejo po vsej sili tudi glasove slonov, opic, papig in drugih prebivalcev schönbrunskega zverinjaka spraviti na mikrofoni. Za radiotehniko in režiserje je to težka naloga. Radio-mikrofoni so najprej postavili v kletkah papig in so po prvih poskusih dobili prehudu mešanico glasov, morali so poskuse obnoviti s posameznimi ptiči. Med sloni so si pa izbrali za prvi poskus 21letno samico, ki sliši na ime »Mädi«. Pred mikrofonom je začudeno dvignila rilec in se ni dala z nobenim trikom pripraviti do »govorjenja«. Ko je pa sluga postavil pred njo črnega morskega prašička, je pozdravila to živalico naenkrat z visokim glasom. Iz sosedne kletke se je tedaj odzvala tovarišica, »majhna« 6letna »Pepi« in tako je bilo za mikrofoni naenkrat več kot dovolj slonovskega koncerta. Sedaj pridejo na vrsto lev, tiger, leopard, potem pa opice.

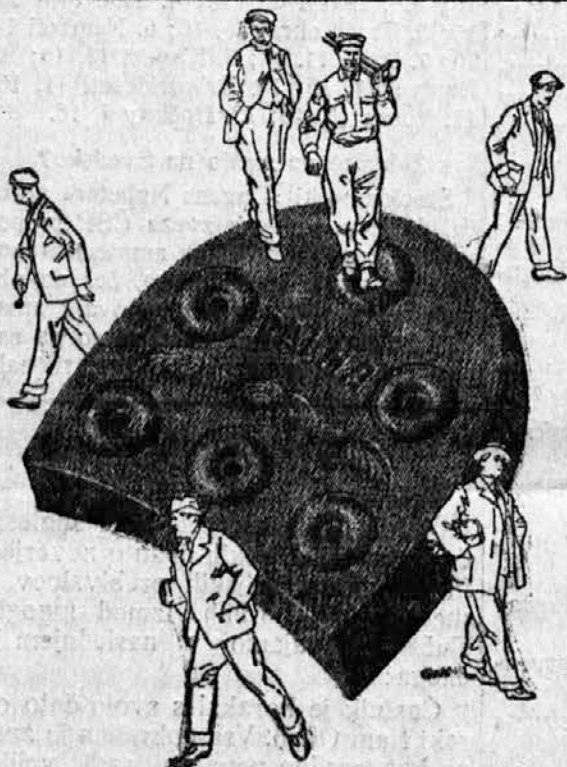
Angleški klubi

V Londonu vlada že dolgo klubska manija. Iz vseh povodov in namenov se ustanavljajo klubi. Če se

trije Angleži sestanejo, se že osnuje klub. Klubi vladajo nad javnim življenjem. Anglež je malo doma, večino prostega časa preživi v klubih. Klubi so tako postali središče privatnega življenja. Klubske manije si izven Anglije ne moremo predstavljati. V klubih sedijo visoki državni funkcionarji ravno tako, kakor mali uradniki. Klubi se vlada, zabava, igra, živi in umrje. Eni klubi alkohol uživajo, drugi ga pobijajo. Klub spiritistov da povod za ustanovitev kluba nasprotnikov spiritizma. Vsaka ideja in vsaka razvada ima najmanj po en klub za po enega pa proti. V klub so se sedaj združili tudi nasprotniki jedilnega orodja. Ta klub prireja večkrat večerje in bankete, kjer se mnogo je, a vse z roko, brez jedilnega orodja. Juhe se pijejo, trda hrana se pa s prsti nosi v usta.

Občni zbor

glavne hranilnice r. z. z. n. z. pri Sv. Lenartu v Slov. gor., ki se bo vršil dne 3. aprila 1928. ob 18. uri v lastni pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje revizijskega poročila. 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1927. 3. Volitev člana načelstva namesto izstopivšega člana v smislu zadrugnih pravil. 4. Sprememba pravil. — Načelstvo. 625

Ljudje, ki delajo, nosijo

PALMA

KAUČUK PODPETNIKI,

ker so najcenejši in trajnejši od usnja
in delajo tudi prijetno hojo, kar
vam varuje živce.

605

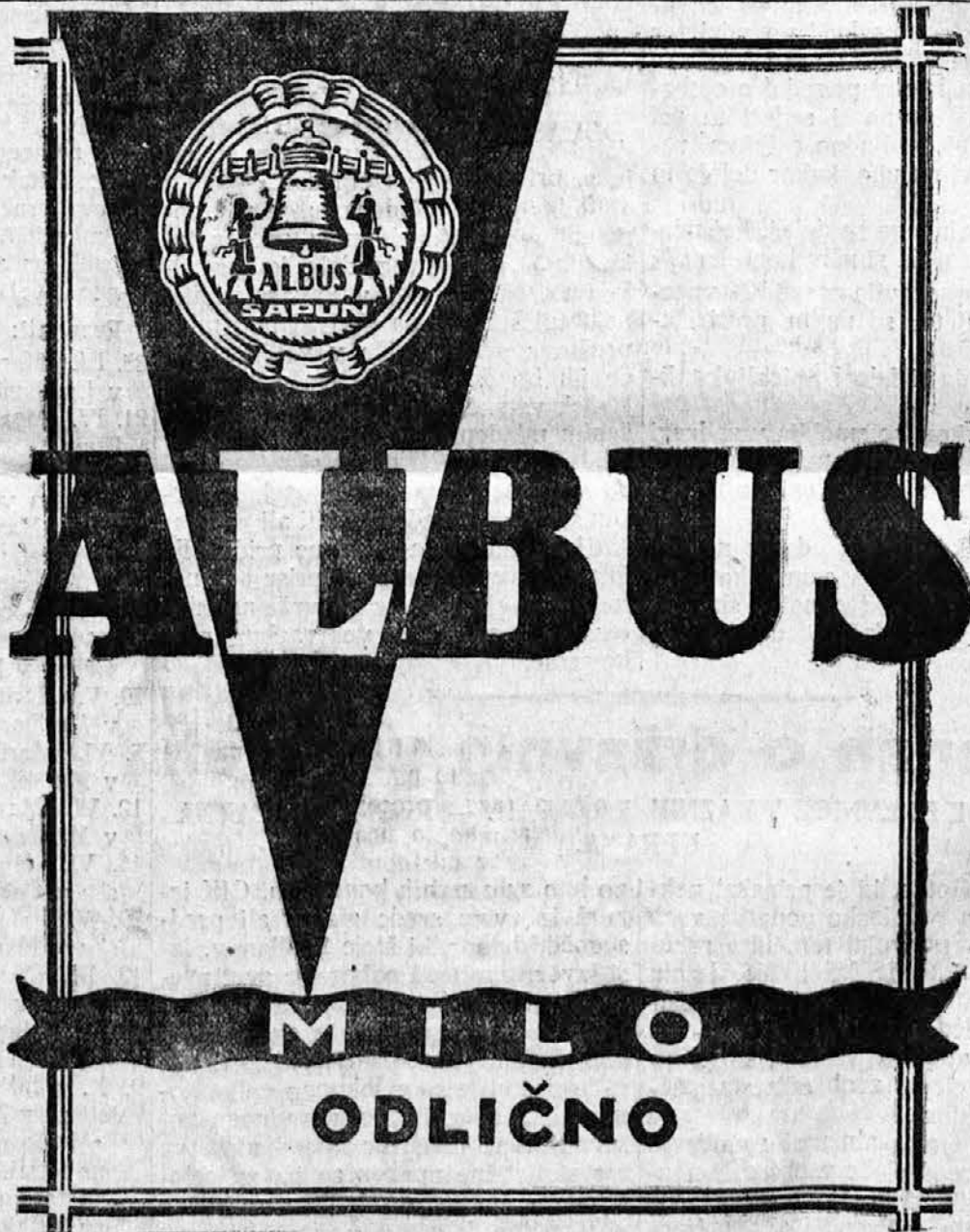
Pisemski papir

najmodernejša izpeljava le pri

1138

Zlati Brišnik, Slovenska ul. 11

Polninja peresa znamk Waterman, Montblanc, Penkala

V A Š A Ž E L J A

SE VAM IZPOLNI

IN IMELI BODETE OBLEKO IN PERILO
IZ NAJBOLJŠEGA IN NOVOMODNEGA
BLAGA PO ZELO NIZKIH CENAH,
AKO SI ISTO NABAVITE PRI TVRDKI

I. N. ŠOŠTARIČ - MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA STEV. 13

Upravištvu posestva
„Josipdol“, Ribnica na Po-
horju, postaja Brezno-Ribnica,
išče za svojo kantino stalnega

**dobavitelja
sadjevca**

(mošta), išče se samo dobro, o-
kusno blago. Oferte z malimi
vzorci je nasloviti na gornji na-
slov 579

Spominjajte se CMD!

**Občinskim uradom
in raznim podjetjem priporočamo**

**Občni
državlanski
zakonik**

Cena v platno vezani knjigi s poštnino 165 Din

Naroča se v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru
Aleksandrova cesta 13